

Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu ekspluatācija vīrusu epidēmijas apstākļos

Vīrusi gaisā pārvietojās kopā ar dispersiem šķidruma pilieniņiem un uz putekļu virsmas. Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu gaisa apstrādes iekārtās gaiss tiek filtrēts. Ja gaisa apstrādes iekārtas tiek atbilstoši, regulāri apkoptas, tad pieplūdes gaiss, kas tiek ievadīts telpās, ir tīrāks no putekļiem, kā telpas vai āra gaiss. Pat ja gaisa apstrādes iekārtā gaiss tiek mitrināts ziemā vai sausināts vasarā, tad ir maz ticams, ka mitrinātājā vai uz sausinātāja virsmām veidojās vīrusu perēkļi. Pat, ja pieņemam, ka piesārņotā telpas gaisa nosūces sistēmas gaisa vadā ir nonācis kāds šķidrums pilieniņš, vai puteklis ar vīrusu, tad ir praktiski neiespējams, ka tas pats pilieniņš, vai puteklis, tiks ievadīts atpakaļ telpā pa pieplūdes gaisa vadiem.

Centrālo ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu darbināšana veic piesārņotā gaisa aizvadīšanu no telpām, līdz ar to samazinot infekcijas risku.

**CENTRĀLO
ventilācijas un gaisa
kondicionēšanas
sistēmu darbināšana
veic piesārņotā gaisa
aizvadīšanu no
telpām, līdz ar to
samazinot infekcijas
risku**

**Ieteicama gaisa
apmaiņas
PALIELINĀŠANA**

Ieteicams palielināt ventilācijas sistēmu darbības laiku, mainot iestatījumos darbības laikus – uzsākt ventilācijas sistēmas darbību pāris stundas agrāk, un izslēgt pāris stundas vēlāk kā parastos apstākļos. Labāks risinājums ir pat turēt ventilāciju ieslēgtu 24 stundas diennaktī, ar pazeminātu ventilācijas ātrumu cilvēku prombūtnes laikā.

Pavasara sezonā ar nelielām sildīšanas un dzesēšanas vajadzībām, iepriekšminētie ieteikumi būtiski nepalielinās enerģijas patēriņu, bet palīdzēs izvadīt no ēkas vīrusu daļiņas.

Vispārējs ieteikums ir **piegādāt pēc iespējas vairāk āra gaisa**.

Ja cilvēku skaits ēkā ir samazināts, ieteicams negrupēties vienā vietā, bet paplašināt distanci starp cilvēkiem, lai veicinātu ventilācijas tīrīšanas efektu.

Tualešu izplūdes ventilācijas sistēmas vienmēr jāuztur ieslēgtas 24 stundas diennaktī.

Ja rekomendētās izmaiņas sistēmas darbībā rada problēmas ar dzesēšanas vai sildīšanas jaudu, tas ir jāpieņem, jo vīrusu epidēmijas apstākļos **svaīgāk ir novērst piesārņojumu un aizsargāt sabiedrības veselību**, nekā garantēt noteiktu komforta līmeni un enerģijas patēriņa efektivitāti.

Ja telpā ir uzstādīti lokālie gaisa dzesētāji, kas filtrēto, dzesēto un sausināto cirkulācijas gaisu ievada atpakaļ telpā, tad iespējamība, ka vīrusi tiek recirkulēti atpakaļ uz telpu palielinās. Jāņem arī vērā tas, ka gaisa plūsmas ātrums šādu ierīču tuvumā ir palielināts un var veicināt vīrusu pārvietošanu no vīrusu pārnēsētāja uz veselo cilvēku. Taču parasti šādi lokālie gaisa dzesētāji tiek darbināti karstajā gada laikā. Atcerēsimies, ka ēkās tiek ieprojektēti un iebūvēti divu tipu lokālie telpu gaisa dzesētāji.

Tiešās iztvaikošanas dzesētājos gaisa tiek dzesēts iztvaikošanā uz kura virsmām temperatūra vienmēr ir zemāka par rasas punkta temperatūru. Līdz ar to uz virsmām vienmēr ir kondensāts. Kondensāta pilieniņos uzķerās putekļi, uz kondensāta pannām vairojās baktērijas.

Ūdens tipa lokālie gaisa dzesētāji var tikt projektēti ar palielinātām siltuma apmaiņas virsmām, uz kurām kondensāts neveidojās. To dēvē par augstas temperatūras telpu dzesēšanas sistēmu. Tādā gadījumā telpas gaisa piesārņojuma risks ievērojami samazinās.

Savukārt, ja ūdens tipa gaisa dzesētāji nav projektēti ar pietiekami palielinātām virsmām, tad telpas gaisa mitruma kondensēšanās notiks un izpaudīsies visi tiešās iztvaikošanas sistēmu trūkumi. Lielākajā daļā objektu finansiālu apsvērumu dēļ nav projektētas augstas temperatūras dzesēšanas sistēmas.

Vīrusu epidēmijas laikā lokālos telpu gaisa dzesētājus darbināt nebūtu ieteicams.

**Vīrusu
epidēmijas laikā
LOKĀLOS telpu
gaisa dzesētājus
darbināt nav
ieteicams**